

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTERSTWO FINANSÓW

SPRAWOZDANIE

Generalnego Inspektora Informacji Finansowej

o realizacji ustawy z dnia 16 listopada 2000 r.

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

w roku 2009

SPIS TREŚCI

1. Informacje o transakcjach	3
1.1. Transakcje podejrzane	3
1.2. Transakcje ponadprogowe	6
2. Analizy	9
2.1. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy	9
2.1.1. Postępowania analityczne i ich efekty	9
2.1.2. Przykładowe kierunki analiz	12
2.1.3. Metodyka prania pieniędzy	16
2.2. Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu	17
3. Kontrole	18
3.1. Kontrole przeprowadzone przez GIIF	18
3.2. Kontrole przeprowadzone przez instytucje nadzorujące	19
3.3. Wyjaśnienia dotyczące stosowania prawa	19
4. Współpraca krajowa	20
4.1. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi prokuratury i sądami	20
4.2. Współpraca z organami kontroli skarbowej i organami skarbowymi	22
4.3. Współpraca z organami podległymi ministrowi spraw wewnętrznych i administracji	23
4.4. Współpraca z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefem Agencji Wywiadu	23
4.5. Współpraca z Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego	24
4.6. Współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych	24
4.7. Informacje dodatkowe dotyczące współpracy	24
4.8. Działalność szkoleniowa	26
4.8.1. Kurs e-learningowy	26
4.8.2. Poradnik dla instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących	26
4.8.3. Inne szkolenia	26
5. Współpraca międzynarodowa	27
5.1. Współpraca z Komisją Europejską	27
5.2. Komitet MONEYVAL	28
5.3. Współpraca na forum organizacji międzynarodowych	28
5.3.1. Grupa Egmont	28
5.3.2. Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF)	29
5.3.3. Grupa Euroazjatycka ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy (EAG)	29
5.4. Wzmocnienie pozycji GIIF w regionie	29
5.5. Współpraca dwustronna	30
5.5.1. Wymiana informacji z zagranicznymi FIUs	30
5.5.2. Porozumienia o współpracy	31
5.6. Inne kwestie	32
5.6.1. Projekt bliźniaczy dla rumuńskiej jednostki analityki finansowej	32
5.6.2. Uczestnictwo w procesie negocjacyjnym pomiędzy Polską a USA	32
5.6.3. Pomoc techniczna dla państw trzecich	33
6. Działalność legislacyjna	33
6.1. Nowelizacja ustawy	33
6.2. Inne działania legislacyjne	34
6.3. Warszawska Konwencja Rady Europy	34

1. INFORMACJE O TRANSAKCJACH

Na podstawie *ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1505 ze zm.; zwanej dalej ustawą), Generalny Inspektor Informacji Finansowej uzyskuje od instytucji obowiązkanych i jednostek współpracujących, gromadzi, przetwarza i analizuje informacje w trybie określonym w ustawie oraz podejmuje działania w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W szczególności bada przebieg transakcji, które mogą mieć związek z praniem pieniędzy (tj. z przestępstwem, o którym jest mowa w art. 299 *Kodeksu karnego*) lub finansowaniem terroryzmu (tj. z przestępstwem wskazanym w art. 165a *Kodeksu karnego*).

Generalny Inspektor Informacji Finansowej (zwany dalej GIIF) wykonuje swoje zadania przy pomocy Departamentu Informacji Finansowej, jednostki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w strukturze Ministerstwa Finansów. Wraz z nią tworzy polską jednostkę analityki finansowej, wg nazewnictwa stosowanego w aktach prawnych Unii Europejskiej (FIU – Financial Intelligence Unit).

1.1. Transakcje podejrzane

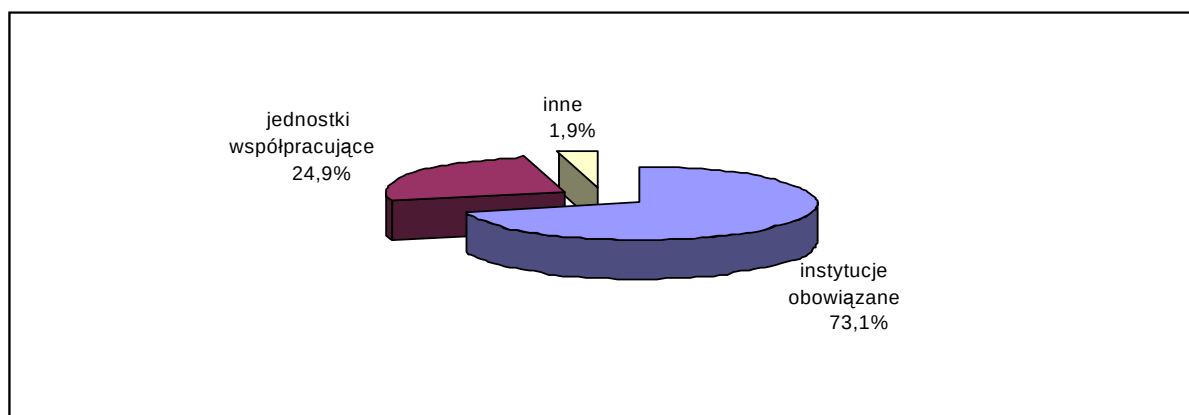
W 2009 r. w systemie informatycznym Generalnego Inspektora Informacji Finansowej zarejestrowano 1862 zawiadomienia opisowe o działalności i transakcjach podejrzanych (tzw. SAR'y – *Suspicious Activity Reports*), które zostały włączone do prowadzonych postępowań analitycznych. Charakterystyczną cechą SAR'ów jest to, że poszczególne zawiadomienia zawierają opis kilku, kilkunastu, a nawet kilkuset transakcji (najczęściej powiązanych ze sobą poprzez strony transakcji, okoliczności przeprowadzenia transakcji, zbliżony okres realizacji i/lub zaangażowanie tych samych wartości majątkowych) i towarzyszących im okoliczności, które w przekonaniu zgłaszającej instytucji/jednostki mogą być związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu. Zawiadomienia te często zawierają dodatkowe dane i dokumenty, uzasadniające podejrzenia i mające na celu usprawnienie prowadzenia postępowania (np. historie rachunku, kopie dokumentów dotyczących transakcji, itp.).

Tabela nr 1 – Liczba zawiadomień opisowych otrzymanych w okresie 2001-2009

Źródło zawiadomień	Instytucje obowiązkane	Jednostki współpracujące	Inne źródła	Łącznie
2001 r. (od VII)	102	115	14	231
2002 r.	358	237	19	614
2003 r.	739	211	15	965
2004 r.	860	521	16	1397
2005 r.	1011	500	15	1526
2006 r.	1351	530	17	1898
2007 r.	1244	648	28	1920
2008 r.	1287	460	68	1815
2009 r.	1362	464	36	1862

Dane roku 2009 r. w zakresie SAR'ów potwierdzają obserwowane w ostatnich latach ustabilizowanie się liczby zgłoszeń informacji przekazywanych do GIIF w tym trybie.

Wykres nr 1 – Źródła zawiadomień opisowych w 2009 (SAR)

Podobnie, jak w latach ubiegłych, najwięcej zawiadomień typu SAR otrzymanych od instytucji obowiązanych pochodziło z banków.

Tabela nr 2 – Podział zawiadomień opisowych z instytucji obowiązanych wg rodzajów IO

Typ instytucji	Liczba SAR'ów	Udział procentowy
Bank, oddział banku zagranicznego	1300	95,45%
Dom maklerski lub inny podmiot niebędący bankiem prowadzący działalność maklerską	21	1,54%
Zakład ubezpieczeń, główny oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń	6	0,44%
Przedsiębiorstwo prowadzące działalność leasingową lub factoringową	5	0,37%
Spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa	23	1,69%
Notariusz	2	0,15%
Towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub fundusz inwestycyjny	1	0,07%
Kancelaria prawna	3	0,22%
Kantor	1	0,07%
Suma	1362	100,00%

W przypadku banków, ponad połowa (54,71%) zawiadomień tego typu pochodziła z sześciu banków, tj.:

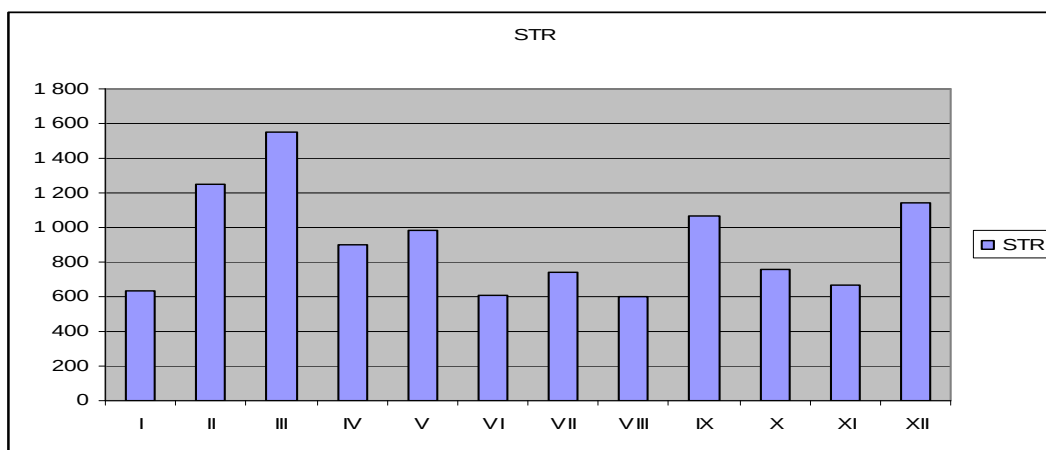
- 1) BZ WBK S.A.
- 2) PEKAO S.A.
- 3) PKO BP S.A.
- 4) Bank Millennium S.A.
- 5) Bank Handlowy w Warszawie S.A.
- 6) BRE Bank S.A.

W porównaniu z informacjami o pojedynczych transakcjach podejrzanych, zawiadomienia opisowe zawierają bardziej szczegółowy opis transakcji z uzasadnieniem okoliczności wskazujących na powzięte przez instytucję obowiązaną podejrzenie. W konsekwencji ułatwia to szybką weryfikację otrzymanych danych w innych źródłach informacji i szybsze przygotowanie i przekazanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 Kodeksu karnego do prokuratury.

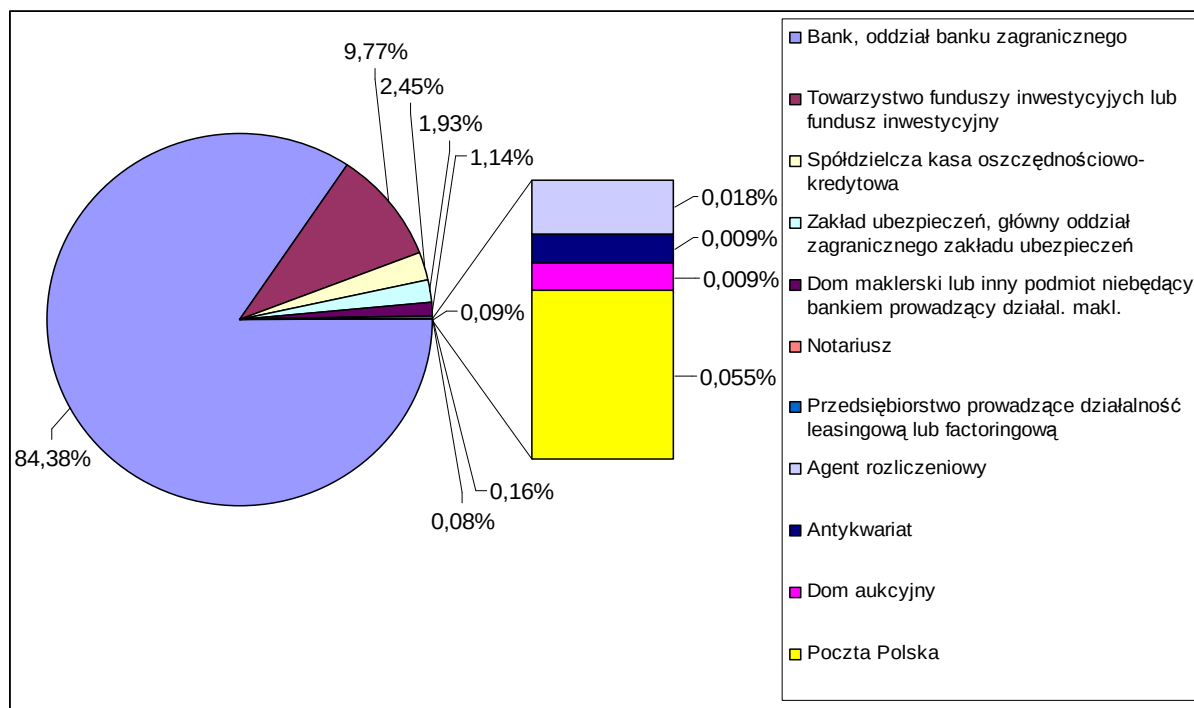
W 2009 r. GIIF otrzymał od instytucji obowiązanych 10904 zawiadomienia o pojedynczych transakcjach podejrzanych, w tym 10864 transakcje oznaczone jako podejrzone o pranie pieniędzy (*Suspicious Transaction Reports on Money Laundering*, tj. w skrócie *STR-ML*) i 40

transakcji oznaczonych jako podejrzane o finansowanie terroryzmu (*Suspicious Transaction Reports on Terrorist Financing*, tj. w skrócie STR-TF). Rozkład ich liczby w poszczególnych miesiącach roku 2009 przedstawia wykres nr 2, a rozkład liczby tych transakcji wg rodzajów instytucji obowiązanych ilustruje wykres nr 3. GIIF notuje z roku na rok zmniejszenie liczby transakcji przekazywanych przez instytucje obowiązane drogą elektroniczną z oznaczeniem jako podejrzane o pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu. Analiza tych transakcji w poprzednich latach wykazała duży udział błędów (szczegółowe dane – w raportach GIIF z poprzednich lat) w przekazywanych danych (zarówno natury technicznej, jak i natury merytorycznej), popełnianych przez instytucje obowiązane przy klasyfikacji transakcji. Podejmowane przez GIIF działania i współpraca z instytucjami obowiązаныmi doprowadziły do zauważalnego spadku błędów przy jednoczesnym wzroście jakości przekazywanych informacji. Analogiczna analiza danych za rok 2009 wskazuje na wyeliminowanie większości ww. błędów i osiągnięcie stabilnej wartości liczby STR'ów przekazywanych do GIIF.

Wykres nr 2 – Liczba nowych transakcji podejrzanych przesłanych do GIIF w poszczególnych miesiącach (STR)

Wykres nr 3 – Rozkład liczby transakcji podejrzanych (STR) wg rodzajów instytucji

Duża część tych zawiadomień związana była z przesłanymi zawiadomieniami opisowymi. Blisko 85% zawiadomień o pojedynczych transakcjach podejrzanych przesłały banki, w dalszej kolejności fundusze inwestycyjne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz towarzystwa ubezpieczeniowe.

Informacje otrzymywane przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej od instytucji obowiązanych bywają czasem niekompletne i okrojone o istotne, z punktu widzenia analitycznego prowadzenia sprawy, dane. Zdarza się, że instytucje nie dołączają posiadanych informacji dodatkowych na temat podmiotów zaangażowanych w transakcje podejrzane (w tym informacji o innych ich transakcjach), a także zbyt lakonicznie uzasadniają podejrzenie ich powiązania z przestępstwem prania pieniędzy bądź finansowaniem terroryzmu. Wśród instytucji są nadal takie, które na wniosek GIIF przekazują historię rachunku w formie papierowej, a elektroniczne dane bywają tylko zeskanowane z wersji papierowej, co utrudnia sprawną analizę materiału.

Istotnym problemem bywały błędy w przekazywanych przez instytucje informacjach o transakcjach i podmiotach w nich zaangażowanych, które dopiero po otrzymaniu na wniosek GIIF kopii dokumentów źródłowych są wykrywane (często miały one istotne znaczenie dla wyników prowadzonych postępowań i podejmowania na ich podstawie działań). Nadal pojawiają się również pomyłki w określaniu właściwej podstawy prawnej, szczególnie w przypadku art. 16 ustawy, który – jak wynika już ze wstępnej analizy – powinien być określony jako art. 8 ust. 3 lub art. 17 ustawy.

Z drugiej jednak strony wiele instytucji, zwłaszcza te, które korzystają ze szkoleń prowadzonych przez GIIF, przekazuje informacje o coraz lepszej jakości, w pełni świadomie zgłaszając podejrzenie prania pieniędzy czy finansowania terroryzmu.

W 2009 r. zarejestrowano ponadto 464 zawiadomienia opisowe od jednostek współpracujących, najwięcej z Narodowego Banku Polski (NBP), urzędów skarbowych, organów kontroli skarbowej, izb i urzędów celnych.

W przypadku informacji otrzymywanych od jednostek współpracujących, zdarzały się braki w uzasadnieniu przekazania zawiadomienia. Nie uwzględniano na przykład okoliczności wskazujących na ewentualny związek opisywanych transakcji lub innych działań z popełnieniem przestępstwa z art. 299 lub 165a *Kodeksu karnego*. Występowały także przypadki przekazywania informacji w związku z podejrzeniem popełnienia innego przestępstwa niż wyżej wskazane. Ponadto, czasami niektóre jednostki współpracujące równolegle przesyłały zawiadomienia w tej samej sprawie do GIIF oraz organów ścigania.

1.2. Transakcje ponadprogowe

GIIF uzyskuje również od instytucji obowiązanych informacje o transakcjach ponadprogowych, tj. takich transakcjach, których równowartość przekracza 15000 EUR (1000 EUR w przypadku niektórych rodzajów instytucji obowiązanych), które są gromadzone i przetwarzane w Departamencie Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów. W 2009 r. otrzymano informacje o blisko 31 mln. takich transakcji.

Instytucje obowiązane przekazują dane o ww. transakcjach zbiorczo w postaci plików w terminie do 14 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w którym zostały zarejestrowane.

W roku 2009 system informatyczny GIIF przyjął blisko 82 tys. plików z danymi dotyczącymi ww. transakcji. Zgodnie z obowiązującymi zasadami pliki z danymi przekazywane są przy pomocy jednego z trzech kanałów elektronicznych:

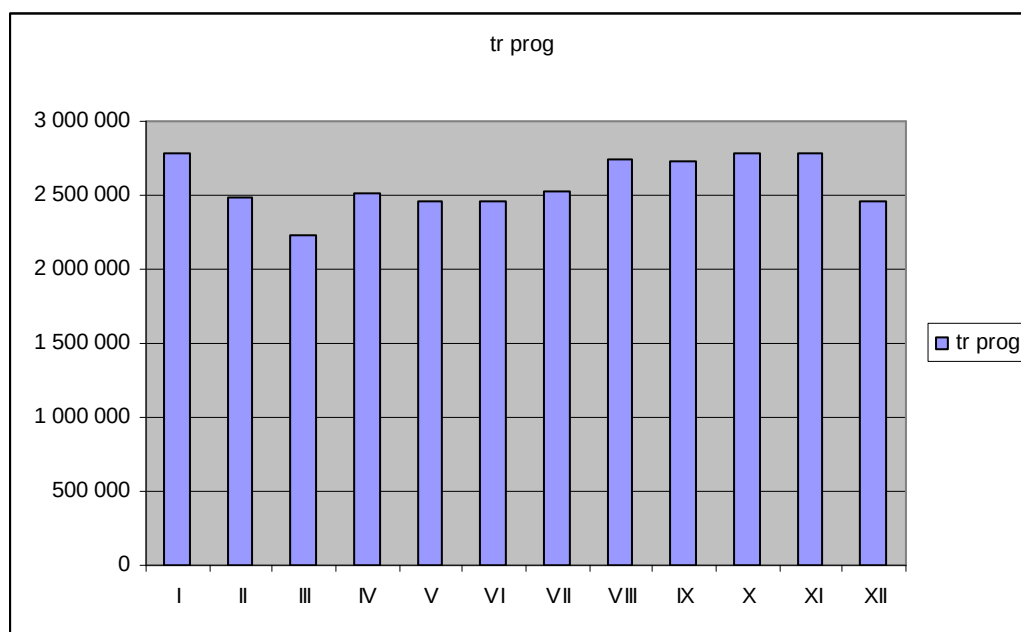
- bezpiecznej strony internetowej GIIF (poprzez wypełnienie formularza bezpośrednio na stronie WWW lub przesłanie przy jej pomocy pliku z systemu instytucji obowiązanej – w 2009 r. GIIF otrzymał w ten sposób 90,25% wszystkich plików),
- bezpiecznej poczty elektronicznej (w 2009 r. GIIF otrzymał w ten sposób 9,62% wszystkich plików) lub
- przesłanie informacji na płycie CD/dyskiecie (w 2009 r. GIIF otrzymał w ten sposób 0,13% wszystkich plików).

Niewielka (choć wymagająca proporcjonalnie znacznie więcej pracy przy gromadzeniu i wprowadzaniu do baz danych) część informacji przekazywana jest przez instytucje obowiązane do GIIF w postaci papierowych kopii kart transakcji (w 2009 r. GIIF otrzymał ponad 3,6 tys. papierowych kopii kart transakcji).

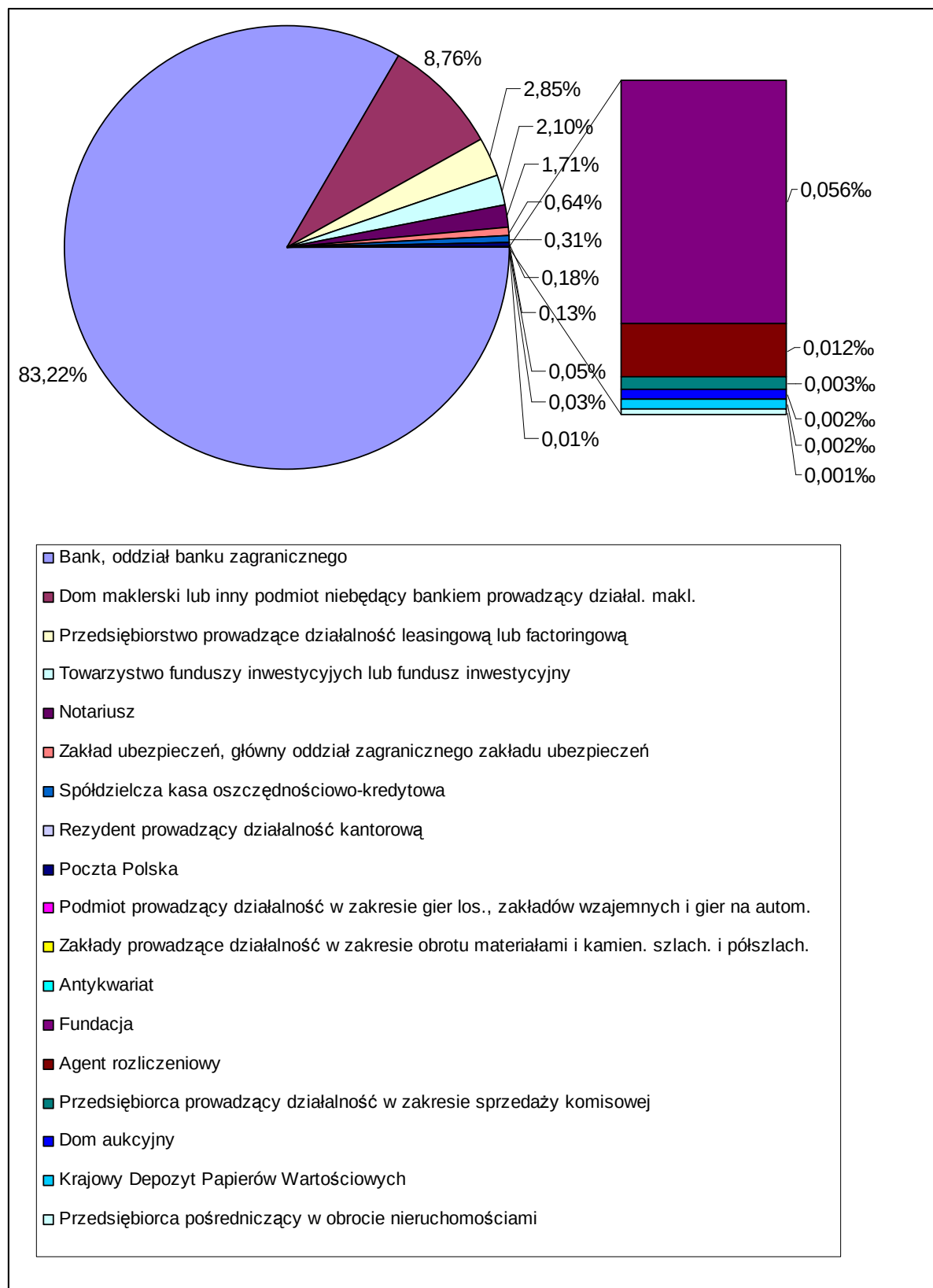
Wśród transakcji ponadprogowych otrzymanych w 2009 r., 13% stanowiły transakcje, których dane zawierały istotne błędy, uniemożliwiające ich dalszą analizę i wymagające przesłania przez instytucje obowiązane korekt. Ta liczba ilustruje zmianę jakości informacji o transakcjach otrzymywanych przez GIIF, jaka nastąpiła w wyniku podjętych przez GIIF działań i współpracy z instytucjami obowiązanyymi w zakresie wyjaśniania błędów w przesyłkach – odsetek błędów w latach 2008/09 wyniósł odpowiednio 12,9 i 13,0%, podczas gdy w roku 2007 wyniósł 19,2%, a poprzednich latach – powyżej 20%.

Rozkład liczby transakcji przekazywanych do GIIF w poszczególnych miesiącach roku 2009 przedstawia wykres nr 5, a rozkład liczby transakcji według rodzaju instytucji przekazującej dane ilustruje wykres nr 6. Najwięcej transakcji (83%) przekazały banki, podmioty prowadzące działalność maklerską (9%), przedsiębiorstwa prowadzące działalność leasingową lub factoringową (2,9%) i fundusze inwestycyjne (2,1%).

Wykres nr 5 – Liczba transakcji przekazywanych do GIIF w poszczególnych miesiącach roku 2009

Wykres nr 6 – Rozkład liczby transakcji przekazanych do GIIF w 2009 roku wg rodzajów instytucji obowiązanych.

Spośród blisko 31 mln transakcji, przekazanych do baz GIIF w 2009 r., 8,61% stanowiły transakcje, zaliczone przez instytucje obowiązane do kategorii transakcji gotówkowych, 8,99% – transakcje z udziałem podmiotów, dla których instytucja obowiązana wskazała

miejsce zamieszkania poza granicami Polski lub obywatelstwo inne niż polskie (1,17% transakcji zostało zakwalifikowanych przez instytucje obowiązane jako przelewy przychodzące z zagranicy).

Dane transakcji, które poprawnie przeszły proces walidacji, zostały udostępnione do dalszej analizy. Wszystkie transakcje wykorzystywane są przy wyszukiwaniu powiązań pomiędzy transakcjami analizowanego podmiotu/rachunku, realizowanymi w różnych instytucjach obowiązanych. Ponadto, wszystkie transakcje analizowane są pod kątem:

- wystąpienia charakterystycznych cech (w tym wystąpienia w charakterze stron transakcji określonych podmiotów/rachunków np. osób znajdujących się na listach podmiotów podejrzewanych o terroryzm lub jego finansowanie),
- wystąpienia charakterystycznych sekwencji przepływów finansowych (w oparciu o wiedzę ekspercką i zgodność z założonym schematem przepływu środków).

W wyniku analiz, dane części transakcji są włączane bezpośrednio do prowadzonych postępowań oraz zawiadomień i powiadomień kierowanych do prokuratury i innych jednostek współpracujących. Informacje o otrzymanych transakcjach przekazywane są też (w liczbie kilku tysięcy rocznie) do prokuratury i innych jednostek współpracujących, na ich wnioski.

2. ANALIZY

2.1. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy

W ramach ustawowych zadań GIIF analizuje otrzymywane informacje, w szczególności bada przebieg transakcji, co do których powziął uzasadnione podejrzenia, przeprowadza procedury wstrzymania transakcji lub blokady rachunku, przekazuje uprawnionym organom dokumenty uzasadniające podejrzenie popełnienia przestępstwa.

2.1.1. Postępowania analityczne i ich efekty

W wyniku informacji uzyskanych w 2009 r. GIIF wszczął 1273 postępowania analityczne (w tym postępowania w zakresie przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu).

Postępowania prowadzone były na podstawie gromadzonych i analizowanych przez GIIF informacji przekazywanych zgodnie z *ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1505 ze zm.). Poszczególne ww. postępowania prowadzone przez GIIF obejmowały swoim zakresem do kilku zawiadomień opisowych, do ponad tysiąca pojedynczych transakcji podejrzanych oraz do kilku tysięcy transakcji ponadprogowych.

Najbardziej charakterystycznymi obszarami prania pieniędzy wg obserwacji GIIF w roku 2009 były:

- 1) wg podobieństwa do zidentyfikowanych metod prania pieniędzy – słupy i przedsiębiorstwa symulujące, rachunek fikcyjny, rachunek docelowy, mieszanie dochodów, które w skrócie można określić następująco:
 - słupy i przedsiębiorstwa symulujące – są to osoby fizyczne, często bezdomne lub znajdujące się w krytycznej sytuacji majątkowej (słupy) lub podmioty gospodarcze

założone lub przejęte przez sprawców przede wszystkim w celu prania pieniędzy (przedsiębiorstwa symulujące), których podstawowym zadaniem jest skomplikowanie obiegu wartości majątkowych pochodzących z przestępstwa;

- rachunek fikcyjny – w ten sposób nazwano metodę prania pieniędzy polegającą na otwarciu rzeczywistego rachunku celem realizacji jednej, ewentualnie kilku transakcji w krótkich odstępach czasu, na relatywnie wysokie kwoty, przy wykorzystaniu maksymalnej liczby fikcyjnych elementów dotyczących zarówno osób zaangażowanych w transakcje, jak i tytułów samych transakcji;
 - rachunek docelowy – dotyczy metody prania pieniędzy za pomocą transferów wysokich kwot na jeden rachunek, z którego są one niezwłocznie podejmowane w gotówce (często ta metoda występuje w fazie integracji środków pochodzących z przestępstwa, kończąc pewną „ścieżkę” ich obiegu lub też w fazie maskowania, gdzie wypłata gotówkowa stanowi kolejny krok do następnego etapu ich obrotu, którego oczywistym celem jest odseparowania od źródła pochodzenia);
 - mieszanie dochodów – polega na rzeczywistym mieszanii dochodów pochodzących z legalnej działalności gospodarczej z wartościami majątkowymi pochodzącymi z nielegalnych źródeł;
- 2) wg prawdopodobnego przestępstwa bazowego – przestępstwa karno-skarbowe (84 postępowań), oszustwa i wyłudzenia (42 postępowań), nieautoryzowany dostęp do rachunków bankowych (phishing attacks – 42 postępowań), przemyt/handel narkotykami (4 postępowań);
- 3) wg obszarów ryzyka – sprawy dot. obrotu towarowego i finansowego z zagranicą (130 postępowań), obrót nieruchomościami (94 postępowań), nielegalny lub fikcyjny obrót złotem (76 postępowań) i paliwami (66 postępowań), transakcje na rachunkach nierezydentów w Polsce (50 postępowań), obrót udziałami w kapitale firmy (14 postępowań), hazard (16 postępowań), obrót samochodami (11 postępowań), sprawy dot. obrotu tekstyliami z krajami azjatyckimi (8 postępowań), obrót papierami wartościowymi dopuszczonymi do publicznego obrotu (8 postępowań), karty prepaid (4 postępowań).

W wyniku przeprowadzonych postępowań analitycznych przekazano do właściwych jednostek prokuratury 180 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przez 535 podmioty przestępstwa, o którym mowa w art. 299 *Kodeksu karnego*, w związku z transakcjami podejrzanymi o łącznej wartości ok. 3,04 mld PLN.

W zakresie podejmowanych działań uniemożliwiających pranie pieniędzy, w 2009 r. GIIF wykorzystywał wyłącznie blokadę rachunku – instrument polegający na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku, przy jednoczesnym pozostawieniu możliwości ich zwiększenia poprzez wpływ kolejnych środków. Na bazie prowadzonych postępowań analitycznych, GIIF zażądał blokady 103 rachunków, na których dokonywano podejrzanых operacji finansowych na kwotę ok. 9,0 mln PLN (w tym zażądał blokady 73 rachunków z własnej inicjatywy – tj. w trybie art. 18a ustawy – na kwotę ok. 3,3 mln PLN). Należy podkreślić, że wskazane wyżej kwoty środków zablokowanych na rachunkach są szacunkowe i mogą być niższe od rzeczywistych, gdyż podczas trwania blokady nałożonej przez GIIF środki w dalszym ciągu zasilały rachunki, natomiast nie były wypłacane lub przelewane na kolejne rachunki.

Dynamikę zmian poszczególnych ww. parametrów obrazuje zamieszczona poniżej tabela:

Tabela 1 – Wyniki analiz

Lata	Liczba zawiadomień do prok. o popełnieniu przestępstwa z art. 299 kk. (wraz ze zbiorczą kwotą wskazanych w nich transakcji podejrzanych)	Łączna liczba dokonanych blokad rachunków i wstrzymań transakcji (wraz ze zbiorczą kwotą blokad/wstrzymań)
VI - XII 2001 r.	20	1
2002 r.	104	26
2003 r.	152	20 (ok. 37 mln zł.)
2004 r.	148	18 (14,6 mln zł.)
2005 r.	175	39 (37,6 mln zł.)
2006 r.	198 (880 mln zł.)	96 (48,0 mln zł.)
2007 r.	190 (775 mln zł.)	98 (30,2 mln zł.)
2008 r.	246 (1,03 mld zł.)	320 (20,5 mln zł.)
2009 r.	180 (3,04 mld zł.)	103 (9,0 mln zł.)

W związku z zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa stypizowanego w art. 299 *Kodeksu karnego* przesłanymi przez GIIF do właściwych jednostek prokuratury, w systemie informatycznym GIIF zarejestrowano w 2009 r. informacje otrzymane od właściwych jednostek prokuratur o następujących wydanych postanowieniach prokuratorskich:

- 106 – o wszczęciu postępowania przygotowawczego;
- 28 – o zakończonych postępowaniach przygotowawczych – na podstawie skierowania do sądów aktów oskarżenia;
- 90 – o umorzeniu postępowania przygotowawczego i o 9 podjęciach na nowo umorzonych śledztw (w stosunku do postanowień o umorzeniu śledztwa, GIIF nie przysługują uprawnienia do składania środków odwoławczych – zgodnie z art. 306 § 1 *Kodeksu postępowania karnego*). Główną przyczyną umorzeń był brak możliwości ustalenia przestępstwa pierwotnego będącego źródłem pochodzenia środków wprowadzonych do obrotu finansowego, jak też związek z wydaniem postanowienia o dołączeniu materiałów do innego śledztwa. Postanowienia o umorzeniu postępowania w wielu przypadkach były częściowe, odnoszące się tylko do wybranych osób, przy dalej toczącym się postępowaniu głównym. Pomimo umarzania wszczętych na podstawie zawiadomień GIIF postępowań karnych, występowały przypadki postawienia zarzutów w związku z popełnieniem czynów zabronionych innych niż pranie pieniędzy;
- 14 – o odmowach wszczęcia postępowań. Odmowy wszczęcia były wydawane z powodu prowadzonego już postępowania przeciwko tej samej osobie przez inną prokuraturę, braku wskazania przestępstwa bazowego w sprawie dot. nielegalnego lub fikcyjnego obrotu złomem, wydzielenia części materiału i przekazania go do prowadzonego już postępowania przez inną prokuraturę, prowadzenia postępowania o podejrzenie popełnienia innego przestępstwa niż pranie pieniędzy, postawienia zarzutów o czyny zabronione inne niż pranie pieniędzy i przekazania dokumentów do organów kontroli skarbowej. W stosunku do 3 postanowień o odmowie wszczęcia śledztwa GIIF wystosował zażalenie na przedmiotowe postanowienie.

- 14 – o podjęciu na nowo zawieszonego śledztwa/dochodzenia.

Według zbiorczych danych przesłanych do GIIF przez Ministerstwo Sprawiedliwości, dotyczących wszystkich postępowań toczących się w 2009 r., prokuratura łącznie w sprawach o pranie pieniędzy:

- wszczęła 235 sprawy, z czego w fazie *ad personam* – 79, dotyczące 192 osób (z czego 158 spraw na podstawie informacji otrzymanych od GIIF),
- skierowała do sądów 65 aktów oskarżenia przeciwko 360 osobom,
- zakończyła 85 postępowań przygotowawczych postanowieniem o umorzeniu śledztwa oraz 2 postępowania postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa,
- zawiesiła 61 postępowań przygotowawczych.

Ponadto wg danych Ministerstwa Sprawiedliwości:

- w 2009 r. na podstawie wydania 115 postanowień o zabezpieczeniu majątkowym objęto zabezpieczeniem wartości w wysokości ok. 28,3 mln PLN,
- sądy I instancji wydały 18 wyroków skazujących (41 osoby skazane),
- wydano 10 orzeczeń o przepadku mienia, korzyści pochodzących z przestępstwa o równowartości 7,4 mln PLN.

Oprócz zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przekazanych do prokuratury, GIIF przekazał 246 informacji o podejrzanych transakcjach mających związek z podejrzeniem popełnienia innych przestępstw do właściwych podmiotów (w trybie art. 33 ust. 3 ustawy), w tym:

- 107 do urzędów kontroli skarbowej,
- 73 do ABW,
- 38 do Centralnego Biura Śledczego,
- 19 do Komendy Głównej Policji,
- 7 do Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 1 do Straży Granicznej.

W 2009 r. GIIF przekazał do organów kontroli skarbowej 39 wniosków o zbadanie legalności pochodzenia określonych wartości majątkowych, celem wyjaśnienia źródła pochodzenia tych wartości.

W wyniku przekazania przez GIIF z własnej inicjatywy powiadomień zawierających informacje o transakcjach do właściwych organów kontroli skarbowej zostały wszczęte i przeprowadzone postępowania podatkowe, których efektem były decyzje ustalające podatek zryczałtowany od dochodu nieznajdującego pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów lub pochodzącego ze źródeł nieujawnionych. Przykładowo, w wyniku dwóch powiadomień do dwóch urzędów kontroli skarbowej w 2009 r. przeprowadzono kontrole i wydano decyzje domiarowe opiewające na łączną kwotę 2,4 mln PLN.

2.1.2. Przykładowe kierunki analiz

Przestępstwa karno-skarbowe (karuzela podatkowa)

GIIF prowadził postępowania analityczne dotyczące tzw. transakcji karuzelowych służących uzyskaniu nienależnych korzyści z tytułu dokonywanych rozliczeń podatkowych. Podmioty

uczestniczące w procederze otrzymują zwrot podatku VAT, który nie został zapłacony na wcześniejszym etapie obrotu lub wynika z dokonywania fikcyjnych wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów. Jednocześnie organizatorzy procederu tworzą sieć podmiotów, przez których rachunki transferowane są środki finansowe, co ma na celu stworzenie pozorów przeprowadzania legalnych transakcji handlowych. Aby utrudnić organom państwowym stwierdzenie, że transfery te nie mają związku z rzeczywistą sprzedażą towarów, częstokroć firmy i spółki zaangażowane w proceder funkcjonują przez krótki okres i co pewien czas zastępowane są przez kolejne podmioty. Na fikcyjność prowadzonej przez osoby fizyczne i prawne działalności wskazują również wyniki przeprowadzanych kontroli podatkowych, z których wynika, że kontrolowani nie posiadają stosownego do skali prowadzonej działalności zaplecza magazynowego, a także nie zatrudniają pracowników. W transakcjach karuzelowych uczestniczą niejednokrotnie podmioty z kilku bądź kilkunastu państw. Jednocześnie analiza zrealizowanych transferów pieniężnych wskazuje, że towary nabyte od zagranicznych kontrahentów, po ich odsprzedaży kolejnym polskim podmiotom ponownie trafiają do tych samych krajów unijnych, a często do tych samych podmiotów, co nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego.

W roku 2009 wszczęto 84 postępowania analityczne dot. karuzeli podatkowej. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 27 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego* w stosunku do 144 podmiotów. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do właściwych jednostek prokuratur w tym obszarze wyniosła około 734 mln PLN.

Sprawy złomowe

GIIF w dalszym ciągu otrzymuje zawiadomienia o transakcjach podejrzanych dotyczących obrotu złomem oraz surowcami wtórnymi. Uzyskane z takiej nielegalnej działalności środki pieniężne wprowadzane są następnie do obrotu finansowego. Skala tego zjawiska jest coraz większa, o czym świadczy liczba spraw złomowych wszczynanych przez GIIF oraz łączna wartość podejrzanych transakcji, o których GIIF powiadomił prokuraturę. Wyniki prowadzonych postępowań analitycznych, dotyczących transakcji obrotu złomem oraz surowcami wtórnymi, wskazują na zjawisko tworzenia sieci podmiotów, w celu przekazywania środków finansowych, zakończonego wypłatą gotówki. Do typowych zjawisk należały:

- powstawanie *przedsiębiorstw symulujących*, których jedynym zadaniem jest zarejestrowanie działalności i otworzenie rachunku w jednym lub kilku bankach,
- osiąganie natychmiast po uruchomieniu firmy wysokich obrotów, przy bardzo niskich dochodach,
- krótki czas funkcjonowania podmiotów,
- rekrutowanie właścicieli ww. podmiotów spośród ludzi o niskich dochodach lub bezrobotnych,
- wypłacanie środków natychmiast po ich wpłynięciu.

Są to zasady działania podobne jak w przypadku spraw *paliwowych*. Wykorzystywane rachunki spełniają rolę rachunków rozdzielczych/docelowych. *Figuranci*, poprzez wypłatę gotówki, stanowią element kończący transfer środków.

W 2009 r. wszczęto 76 postępowań analitycznych dot. nielegalnego lub fikcyjnego obrotu złomem, natomiast do prokuratury skierowano 41 zawiadomień (obejmujących 100

podmiotów) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do właściwych jednostek prokuratur wyniosła 471 mln PLN.

Sprawy paliwowe

Podobnie jak w latach ubiegłych, do GIIF wpływały zawiadomienia o transakcjach podejrzanych dotyczących przepływów środków związanych z faktycznym lub fikcyjnym obrotem paliwami płynnymi oraz komponentami do ich produkcji. Skala tego zjawiska, pomimo działań podejmowanych przez właściwe organy państwowe, jest nadal duża.

Charakterystyczną cechą *spraw paliwowych* nadal są, podobnie jak w przypadku spraw złomowych, rozbudowane sieci powiązanych podmiotów gospodarczych – w niektórych przypadkach liczące ponad 200 podmiotów, które pomimo zidentyfikowania oraz skierowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury, odbudowują się, tworząc nowe ogniwa. W większości przypadków kolejne podmioty to *przedsiębiorstwa symulujące*. W zamian za niewielkie korzyści majątkowe, osoby fizyczne (*figuranci, słupy*) wyrażają zgodę na wykorzystanie ich danych osobowych do zarejestrowania nowych podmiotów gospodarczych, a następnie założenia rachunków bankowych, wykorzystywanych dalej do prania pieniędzy.

Z prowadzonych analiz oraz aktów oskarżeń sformułowanych przez prokuraturę wynika, że korzyści majątkowe otrzymywane przez te osoby za wykorzystanie danych do zarejestrowania podmiotu i/lub założenia rachunku, sięgają kwot 500–2000 PLN, podczas gdy wartość środków wypranych w ciągu jednego roku przez zarejestrowane w ten sposób podmioty może dochodzić do kilkudziesięciu milionów złotych.

W roku 2009 wszczęto 66 postępowań analitycznych dot. obrotu *paliwami płynnymi oraz komponentami do ich produkcji*. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 142 podmiotów, 41 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do prokuratur w tym obszarze wyniosła 1,4 mld PLN.

Oszustwa i wyłudzenia

Kolejnym zidentyfikowanym obszarem prania pieniędzy były transakcje realizowane w wyniku działań na szkodę osób prawnych i fizycznych. Pieniądze legalizowano z wykorzystaniem techniki *rachunków docelowych* – przelewy środków w celu ich natychmiastowej wypłaty w gotówce – oraz poprzez obrót papierami wartościowymi. Pomijano natomiast fazę *lokowania*. Ze względu na charakter niektórych przestępstw bazowych, np. wyłudzenia kredytów, skutkujący tym, że środki będące przedmiotem przestępstwa znajdują się już w bezgotówkowym obrocie finansowym, występuje trudność w odróżnieniu transakcji dokonywanych w ramach przestępstwa bazowego od transakcji związanych już z praniem pieniędzy.

W roku 2009 wszczęto 42 postępowania analityczne dot. oszustw i wyłudzeń. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 31 podmiotów, 12 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do prokuratur w tym obszarze wyniosła 14,4 mln PLN.

Nieautoryzowany dostęp do rachunków bankowych

Dodatkowym kierunkiem, w którym prowadzono działania, były transakcje związane z praniem pieniędzy pochodzących z wyłudzenia środków z rachunków bankowych (obszar wyłączony z poprzedniego, obejmującego pozostałe oszustwa i wyłudzenia). W tym celu sprawcy wykorzystują najczęściej zaawansowane metody socjotechniczne do nielegalnego pozyskiwania informacji umożliwiających następnie uzyskanie nieautoryzowanego dostępu do kont internetowych. Wyłudzone środki najczęściej przelewano dalej na inne rachunki należące do wynajętych osób w celu ich wypłaty w gotówce, aby następnie za pośrednictwem transferów pieniężnych (realizowanych np. poprzez agentów Western Union) przekazać je do osób trzecich. Powyższych transakcji dokonywano w niewielkich kwotach celem utrudnienia stwierdzenia przez właścicieli rachunków zmniejszenia salda środków, a także rejestracji transakcji podejrzanych przez instytucje obowiązane. Również w tym przypadku występuje trudność w odróżnieniu transakcji dokonywanych w ramach przestępstwa bazowego od transakcji związanych już z praniem pieniędzy.

W roku 2009 wszczęto 42 postępowania analityczne dot. nieautoryzowanego dostępu do rachunków bankowych. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 30 podmiotów, 22 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do prokuratur w tym obszarze wyniosła 1,9 mln PLN.

Obrót narkotykami

Kolejnym zidentyfikowanym obszarem prania pieniędzy były transakcje realizowane w wyniku sprzedaży narkotyków. Uzyskane z takiej nielegalnej działalności środki pieniężne wprowadzane były następnie do obrotu finansowego.

Wyniki prowadzonych postępowań analitycznych, dotyczących transakcji związanych z handlem narkotykami, wskazują na działania zorganizowanych grup przestępczych, skierowane na wprowadzanie środków finansowych do obrotu finansowego zakończonego wypłatą gotówkową.

W roku 2009 wszczęto 4 postępowania analityczne dot. obrotu narkotykami. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 8 podmiotów, 5 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do prokuratur w tym obszarze wyniosła 2,9 mln PLN.

Sprawy związane z grami losowymi i zakładami wzajemnymi

Dodatkowym kierunkiem, w którym prowadzono działania analityczne, były transakcje związane z praniem pieniędzy pochodzących z nielegalnej działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych, jak również legalizowanie środków pochodzących z innych przestępstw poprzez uczestnictwo w grach organizowanych przez kasyna.

Charakterystyczną cechą *spraw związanych z grami losowymi i zakładami wzajemnymi* jest dokonywanie licznych wpłat gotówkowych i natychmiastowych wypłat tych środków, jak również dokonywanie wielu transakcji pomiędzy siecią powiązanych podmiotów gospodarczych, które przekazują sobie wzajemnie środki finansowe, a w końcowym etapie dokonują wypłat gotówkowych.

W roku 2009 wszczęto 12 postępowań analitycznych dot. transakcji związanych z grami losowymi i zakładami wzajemnymi. Skierowano, w związku z podejrzaną działalnością 9 podmiotów, 4 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 299 *Kodeksu karnego*. Szacunkowa wartość transakcji podejrzanych wskazanych w zawiadomieniach GIIF do prokuratur w tym obszarze wyniosła 18,3 mln PLN.

2.1.3. Metodyka prania pieniędzy

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w 2009 r., w toku prowadzonych postępowań analitycznych stwierdzono wykorzystywanie przez zorganizowane grupy przestępcze wcześniej zidentyfikowanych metod prania pieniędzy, jedynie zmodyfikowanych i dostosowanych do obecnych realiów. Zauważono ciągły wzrost aktywności ww. grup w obszarach usług finansowych typu: bankowość internetowa, karty płatnicze oraz systemy elektronicznego transferu pieniędzy. W powyższym obszarze na korzyść przestępców działa względna anonimowość tych usług, globalny zasięg, całodobowy dostęp do środków finansowych, a także szybkość transferu środków.

Jednocześnie stwierdzono zbliżoną liczbę postępowań w stosunku do roku 2008, w których siedziba jednej ze stron transakcji znajduje się w kraju – „raju podatkowym”. W 2009 r. wszczęto 17 postępowań w tym obszarze. Jedną z przyczyn zakładania firm lub ich filii w takich krajach jest istniejący tam uproszczony sposób rozliczeń podatkowych oraz niski próg podatkowy, a także dodatkowo uproszczone zasady tworzenia spółek. W *Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób prawnych* (Dz. U. Nr 94, poz. 791) zostały wymienione państwa, które można uznać za „raje podatkowe”.

Prowadzono również 50 spraw, w ramach których analizowano podejrzone transakcje dokonywane m. in. za pośrednictwem rachunków prowadzonych w bankach na terenie Polski na rzecz nierezydentów. Cechą charakterystyczną ww. spraw jest fakt zakładania rachunków bankowych przez nierezydentów i schemat transakcji polegający na przelewach przychodzących na rachunek od podmiotów mających siedziby za granicą i wypłacie środków w gotówce. Najczęściej w takich przypadkach występowali obywatele z krajów Europy Wschodniej oraz Azji.

W dalszym ciągu, tak jak i w 2008 r., odnotowywano zawiadomienia o transakcjach podejrzanych dokonywanych przez podmioty działające w branży budowlanej. Charakterystyczną cechą tych transakcji są wysokie przelewy zasilające rachunki nowo powstałych, jednoosobowych firm, które z uwagi na ograniczenia organizacyjne i finansowe nie byłyby w stanie wykonywać zleceń o tak dużej wartości. Niemal całość środków otrzymanych z tytułu rzekomo wykonanych usług wypłacana jest w gotówce przez właścicieli tych firm – najczęściej osoby, które wcześniej nie miały doświadczenia w branży budowlanej ani w prowadzeniu działalności gospodarczej i osiągały niskie dochody. Firmy zaangażowane w powyższy proceder deklarują sprzedaż usług oraz zakup towarów i usług o wysokiej, acz zbliżonej do siebie wartości, co powoduje, że zobowiązane są do zapłaty podatku jedynie w minimalnej wysokości.

GIIF stara się na bieżąco śledzić obszary ryzyka wrażliwe dla prania pieniędzy w celu zapobieżenia rozwojowi nowych metod prania pieniędzy, jak również w celu zwrócenia uwagi instytucjom obowiązującym i jednostkom współpracującym na nowe obszary ryzyka.

2.2. Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu

W 2009 r. w ramach realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu wszczęto 11 postępowań analitycznych dotyczących podejrzanych transakcji mogących mieć związek z finansowaniem terroryzmu. Postępowania zostały wszczęte na podstawie zawiadomień od instytucji obowiązanych oraz z własnej inicjatywy GIIF. Dotyczyły one transakcji przeprowadzanych przez osoby pochodzące z krajów podejrzewanych o wspieranie terroryzmu lub na terenie których prowadzą działania ugrupowania terrorystyczne. Szczególna uwaga została zwrócona na działalność gospodarczą prowadzoną przez te osoby. Wynikiem przeprowadzonej w powyższych sprawach analizy było skierowanie, w trybie art. 33 ust 3 *ustawy*, 14 powiadomień do Centrum Antyterrorystycznego ABW i 7 powiadomień do Departamentu Przeciwdziałania Terroryzmowi ABW.

GIIF jest członkiem Międzyresortowego Zespołu ds. Zagrożeń Terrorystycznych, zajmującego się koordynacją działań w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi. Zadania zespołu obejmują m. in. monitorowanie, analizowanie i ocenę zagrożeń terrorystycznych, wypracowywanie standardów i procedur w zakresie zwalczania terroryzmu, inicjowanie, koordynację i monitorowanie działań podejmowanych w tym zakresie przez odpowiednie organy państwa, wnioskowanie do odpowiednich władz o przyjęcie środków prawnych mających na celu doskonalenie metod i form walki z terroryzmem, rozwijanie współpracy z innymi krajami w obszarze walki z terroryzmem oraz inicjowanie seminariów i konferencji poświęconych zwalczaniu zagrożeń terrorystycznych. Ponadto, przedstawiciele GIIF biorą udział w pracach Stałej Grupy Ekspertckiej powołanej przy tym Zespole.

Przedstawiciel GIIF uczestniczy w pracach Wspólnej Polsko-Amerykańskiej Grupy ds. Zwalczania Terroryzmu. Grupa powołana została do życia z inicjatywy MSWiA oraz Ambasady USA w Warszawie w 2005 r. Jednym z tematów obrad Grupy jest zwalczanie finansowania terroryzmu i przestępczości zorganizowanej.

Utworzony został Międzyresortowy Komitet Bezpieczeństwa Finansowego działający przy GIIF. Komitet pełni funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom. W szczególności Komitet będzie przedstawiał propozycje dotyczące listy osób, grup lub podmiotów, w stosunku do których będzie stosowane zamrożenie wartości majątkowych.

GIIF jest instytucją aktywnie współpracującą z Centrum Antyterrorystycznym Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Ww. Centrum jest funkcjonującą całodobowo jednostką koordynacyjno-analityczną w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi i jego zwalczania. Głównym zadaniem Centrum jest koordynacja – w zakresie analityczno-informacyjnym – działań służb i instytucji uczestniczących w zabezpieczeniu kraju przed zagrożeniami ze strony terroryzmu.

3. KONTROLE

3.1. Kontrole przeprowadzone przez GIIF

Kontrolerzy GIIF przeprowadzili 47 kontroli. W stosunku do lat poprzednich zwiększona została nie tylko ilość kontroli, ale także różnorodność instytucji obowiązanych – skontrolowano podmiot prowadzący działalność w zakresie gier losowych i zakładów wzajemnych. Przy typowaniu jednostek do kontroli uwzględniono dane analityczne i kontrolne GIIF, informacje kontrolne organów nadzoru oraz publikacje medialne.

Kontrole w 2009 r. objęły następujące kategorie instytucji obowiązanych:

- banki – 10,
- domy maklerskie – 1,
- towarzystwa funduszy inwestycyjnych i zarządzane przez nie fundusze – 1,
- zakłady ubezpieczeń – 2,
- radcowie prawni – 7,
- notariusze – 7,
- adwokaci – 2,
- doradcy podatkowi – 5,
- przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami – 2,
- biegli rewidenci – 1,
- banki spółdzielcze – 3,
- spółdzielcze kasy oszczędnościowe-kredytowe – 1,
- fundacje – 3,
- przedsiębiorcy prowadzący działalność leasingową – 1,
- podmiot prowadzący działalność w zakresie gier losowych i zakładów wzajemnych – 1.

Najistotniejsze ujawnione nieprawidłowości były analogiczne do nieprawidłowości zidentyfikowanych w poprzednich latach. Nieprawidłowości te wyglądały następująco:

- formalne: brak przygotowania instytucji obowiązanych do realizacji obowiązków ustawowych poprzez nieustalenie wewnętrznej procedury lub niedostosowanie jej do przepisów ustawy, brak zapisów wewnętrznej procedury wskazujących na realizację obowiązku w zakresie przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, brak zapisów wskazujących na potrzebę przeprowadzania analiz w celu wytypowania transakcji podejrzanych; **nieprawidłowe wyodrębnienie w wewnętrznej procedurze dwóch określonych w ustawie trybów postępowania z transakcjami podejrzanymi, określonych w przepisach art. 8 ust. 3 oraz art. 16 i nast. Ustawy;**
- merytoryczne: niski poziom realizacji przepisów ustawy, głównie w przedmiocie wykonywania obowiązku rejestracji transakcji, identyfikacji podmiotów uczestniczących w transakcji oraz typowania transakcji i zawiadamiania o nich oraz nieprawidłowości w prowadzeniu rejestrów transakcji i przekazywaniu informacji z tych rejestrów do GIIF.

Ustalenia z kontroli przeprowadzanych przez kontrolerów GIIF przekazywano instytucjom nadzorującym do dalszego wykorzystania.

Po szczegółowej analizie wyników kontroli powzięto uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, w związku z czym przekazano 7 zawiadomień do prokuratury.

3.2. Kontrole przeprowadzone przez instytucje nadzorujące

Do GIIF wpłynęły informacje o kontrolach przeprowadzonych przez:

- Narodowy Bank Polski – 994 kontrole w kantorach,
- Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową – 22 kontrole w SKOK,
- Komisję Nadzoru Finansowego – 7 kontroli w bankach, 21 kontroli w bankach spółdzielczych, 2 kontrole w domach maklerskich, 2 kontrole w towarzystwach ubezpieczeń, 1 kontrola w towarzystwie funduszy inwestycyjnych oraz 7 kontroli w oddziałach instytucji kredytowych.
- Prezesów Sądów Apelacyjnych – 21 kontroli u notariuszy,
- Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier (Ministerstwa Finansów) – 4 kontrole salonów gier na automatach oraz 1 kontrola kasyna gry.

Wyniki kontroli zbieżne były z nieprawidłowościami ustalonymi przez kontrolerów GIIF.

3.3. Wyjaśnienia dotyczące stosowania prawa

W związku ze zgłaszanymi przez instytucje obowiązane i jednostki współpracujące wątpliwościami dotyczącymi realizacji obowiązków ustawowych, kontynuując praktykę lat ubiegłych, udzielano pisemnych odpowiedzi na zapytania. Pytania w szczególności dotyczyły interpretacji przepisów *ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317), której celem było przede wszystkim dostosowanie do przepisów Unii Europejskiej.

Do GIIF wpłynęło 149 zapytań dotyczących praktycznego stosowania przepisów prawa, co stanowi o 30% więcej zapytań niż w roku ubiegłym. Najwięcej zapytań (30%) przekazało środowisko bankowe. Pytania dotyczyły przede wszystkim interpretacji przepisów ww. ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r., dostosowującej krajowy porządek prawny w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu do przepisów Unii Europejskiej.

Pracownicy Departamentu Informacji Finansowej udzielali także wyjaśnień drogą telefoniczną. Przedmiot tych wyjaśnień był zbieżny z przedmiotem wyjaśnień pisemnych i dotyczył przede wszystkim realizacji przez instytucje obowiązane podstawowych obowiązków ustawowych w świetle znowelizowanych przepisów ustawy.

Ponadto, w dniach 1 i 2 grudnia 2009 r. zorganizowana została przez GIIF konferencja, do udziału w której zaproszono przedstawicieli zarówno środowisk instytucji obowiązanych, jak i jednostek współpracujących. Celem konferencji było wskazanie najistotniejszych zmian związanych z dostosowywaniem dotychczasowych przepisów prawa w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu do przepisów wspólnotowych oraz zainicjowanie działań mających na celu wyjaśnianie przez pracowników Departamentu Informacji Finansowej wątpliwości (pytań) zgłaszanych zbiorczo przez poszczególne środowiska reprezentujące instytucje obowiązane.

Uczestnikom konferencji przekazana została także trzecia edycja poradnika p.t. „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu”.

4. WSPÓŁPRACA KRAJOWA

GIIF w 2009 r. odnotował kolejny wzrost w zakresie wymiany informacji z uprawnionymi organami w trybie i na zasadach określonych w art. 32 i 33 ustawy.

Tabela dot. wniosków otrzymanych przez GIIF w latach 2006-2009

Organ/instytucja	Rok	Liczba wniosków	Liczba podmiotów z wniosków
prokuratorzy	2006 r.	152	1370
	2007 r.	266	1464
	2008 r.	326	2373
	2009 r.	270	1854
ABW	2006 r.	8	37
	2007 r.	23	107
	2008 r.	7	49
	2009 r.	37	250
CBA	2006 r.	1	6
	2007 r.	13	30
	2008 r.	16	181
	2009 r.	10	54
policja	2006 r.	12	53
	2007 r.	25	169
	2008 r.	50	203
	2009 r.	83	1320
organy skarbowe i kontroli skarbowej	2006 r.	21	46
	2007 r.	69	133
	2008 r.	96	188
	2009 r.	180	361

Wzrosła także ilość informacji wymienianych w ramach Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych na podstawie przepisów *ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 153).

4.1. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi prokuratury i sądami

W 2009 r. GIIF otrzymał z jednostek organizacyjnych prokuratury 270 wniosków o udzielenie informacji dotyczących 1854 podmiotów. Należy podkreślić, że od I kwartału 2007 r. jednostki organizacyjne prokuratury powinny wykorzystywać uzgodniony z Biurem ds. Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej szablon *wniosku o udzielenie*

informacji na podstawie art. 32 ustawy. Wnioski składane na szablonie w istotny sposób ułatwiały GIIF szybką i precyzyjną odpowiedź na zapytania. W 2009 r. zapytania na szablonie stanowiły, podobnie jak w roku 2008, jedynie 30-40% wszystkich wniosków przekazanych przez jednostki organizacyjne prokuratury.

Niejednokrotnie zdarzały się również wnioski, które zawierały istotne braki formalne, zwykle dotyczące zakresu zapytania, w tym np. wystąpienia o informacje, które nie znajdują się w zasobach GIIF, jak również o informacje, których GIIF nie gromadzi i do których nie ma ustawowego dostępu. Przykłady:

- wnioski o historie rachunków i wszelką dokumentację bankową, która nie występuje w zasobach GIIF, w postępowaniach nadzorowanych przez prokuratora z art. 299 *Kodeksu karnego*, na podstawie zawiadomień z innych niż GIIF źródeł lub w postępowaniach karnych dotyczących innych przestępstw niż przestępstwo prania pieniędzy,
- wnioski o udzielenie informacji o transakcjach w szczególności bankowych, które nie uwzględniały faktu, że banki mają obowiązek przechowywania informacji o transakcjach za okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym dokonano ostatniego zapisu związanego z transakcją,
- zapytania o numery telefonów osób, które otrzymują powiadomienia tekstowe (sms) z rachunków bankowych,
- wnioski o uzyskanie danych z monitoringu bankowego,
- wnioski o uzyskanie historii rachunków bankowych prowadzonych dla wskazanego podmiotu poza granicami kraju,
- wnioski o informacje na temat pracowników instytucji obowiązanej obsługujących zrealizowane transakcje lub przygotowujących umowy z klientem,
- wnioski dotyczące uzyskania oryginałów dokumentacji źródłowej transakcji.

Należy jednak podkreślić, że w 2009 r. wraz z przedstawicielami Biura ds. Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej pracowano nad wyeliminowaniem wspomnianych błędów i braków. Dodatkowo podejmowano na bieżąco ustalenia dotyczące sposobu i formy przekazywania informacji dołączanych do zawiadomień GIIF o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym jest mowa w art. 299 *Kodeksu karnego*.

W 2009 r. najwięcej wniosków otrzymano z następujących jednostek organizacyjnych prokuratury:

- Prokuratura Apelacyjna w Katowicach – 21,
- Prokuratura Okręgowa w Krakowie – 21,
- Prokuratura Okręgowa w Katowicach – 13,
- Prokuratura Okręgowa w Warszawie – 11,
- Prokuratura Okręgowa w Gdańsku – 10,
- Prokuratura Okręgowa w Rzeszowie – 10.

W roku 2009 GIIF odnotował również 2 wnioski o udzielenie informacji dotyczących 6 podmiotów, które złożyły sądy. Ponadto odnotowano 1 wniosek dotyczący 5 podmiotów, przekazany przez komornika sądowego, który jest organem nieuprawnionym do występowania o informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy w trybie art. 32 i 33 ustawy.

W dniach 7-11 grudnia 2009 r. przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej uczestniczyli jako wykładowcy w szkoleniu przeznaczonym dla analityków kryminalnych zatrudnionych w prokuraturach okręgowych i apelacyjnych.

4.2. Współpraca z organami kontroli skarbowej i organami skarbowymi

W 2009 r. GIIF otrzymał 164 wnioski od dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. W związku z nimi dokonano sprawdzeń 239 podmiotów. W przypadku wniosków otrzymanych od organów kontroli skarbowej 2 zawierały błędy prawne, a 1 błąd formalny – podpisany był przez osobę nieuprawnioną do występowania z wnioskiem do GIIF. Należy dodać, że organy kontroli skarbowej, ze względu na skalę współpracy, niemal w 100% wykorzystywały ujednolicony szablon wniosku o udzielenie informacji, uzgodniony w grudniu 2006 r. z Departamentem Kontroli Skarbowej MF.

W 2009 r. najwięcej wniosków otrzymano z następujących jednostek organizacyjnych urzędów kontroli skarbowej:

- UKS Białystok – 22,
- UKS Lublin – 20,
- UKS Warszawa – 17,
- UKS Kraków – 16,
- UKS Szczecin – 15,
- UKS Poznań – 11,
- UKS Wrocław – 10.

Ponadto, otrzymano także 2 wnioski z Departamentu Kontroli Skarbowej MF i 1 wniosek z Departamentu Wywiadu Skarbowego MF.

W 2009 r. GIIF otrzymał również 9 wniosków od dyrektorów izb skarbowych o udzielenie informacji o 51 podmiotach oraz 3 wnioski od naczelników urzędów skarbowych, dotyczące 13 podmiotów.

Należy podkreślić, że naczelnicy urzędów skarbowych nie są organem uprawnionym do występowania o informacje o transakcjach objętych przepisami *ustawy* w trybie art. 32 i 33 *ustawy*.

W 2009 r. przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej przeprowadzili dwa szkolenia dla osób reprezentujących organy kontroli skarbowej oraz dla organów skarbowych i podatkowych nt. wejścia w życie znowelizowanych przepisów, dotyczących zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu – współdziałania jednostek współpracujących z GIIF:

- 21 września 2009 r. – dla przedstawicieli izb skarbowych i urzędów skarbowych,
- 23 października 2009 r. – dla przedstawicieli Departamentu Kontroli Skarbowej MF oraz urzędów kontroli skarbowej.

4.3. Współpraca z organami podległymi ministrowi spraw wewnętrznych i administracji

W 2009 r. GIIF otrzymał z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji 6 wniosków o udostępnienie informacji, które dotyczyły 17 podmiotów.

W 2009 r. GIIF otrzymał z policji 83 wnioski dotyczące 1320 podmiotów, z czego najbardziej znaczącą część wniosków otrzymano od uprawnionych osób reprezentujących:

- Centralne Biuro Śledcze KGP Wydział do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Ekonomicznej,
- Centralne Biuro Śledcze KGP Wydział do Zwalczania Aktów Terroru,
- Biuro Kryminalne KGP Wydział do Walki z Przestępczością Gospodarczą,
- Biuro Kryminalne KGP Wydział ds. Odzyskiwania Mienia.

Ponadto w 2009 r. GIIF udzielił odpowiedzi na 1 wniosek, dotyczący 3 podmiotów, przekazany przez uprawnionego przedstawiciela Komendy Głównej Straży Granicznej.

W 2009 r. przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej przeprowadzili 5 szkoleń dla przedstawicieli policji oraz 1 szkolenie dla przedstawicieli Straży Granicznej:

- od kwietnia do grudnia 2009 r. – 4 edycje szkoleń zorganizowanych przez Szkołę Policji w Pile, przy udziale Biura Kryminalnego KGP, dla przedstawicieli zajmujących się tematyką zabezpieczania mienia, w szczególności z Komend Wojewódzkich Policji Wydziałów dw. z Przestępczością Gospodarczą oraz Centralnego Biura Śledczego KGP Zarządów Terenowych; tematyka zwalczania prania pieniędzy – współpraca policji z GIIF, w szczególności w zakresie zabezpieczania środków majątkowych.
- 13-15 października 2009 r. – udział w charakterze prelegentów w konferencji zorganizowanej przez Szkołę Policji w Katowicach, dotyczącej problematyki zabezpieczania mienia z udziałem przedstawicieli Komendy Głównej Policji, Komend Wojewódzkich Policji oraz niewielkiej grupy przedstawicieli Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
- 12-13 października 2009 r. – szkolenie dla przedstawicieli Straży Granicznej w zakresie czynności dotyczących ustalania składników majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, w tym tzw. analiza finansowa przestępstwa oraz współpraca pomiędzy GIIF a jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej.

4.4. Współpraca z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefem Agencji Wywiadu

W 2009 r. GIIF otrzymał 37 wniosków, dotyczących 250 podmiotów, w ramach współpracy z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W 2009 r. GIIF udzielił odpowiedzi na 1 wniosek dotycząc 2 podmiotów otrzymany z Agencji Wywiadu.

Ponadto przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej przeprowadzili 3 spotkania szkoleniowe zorganizowane dla pracowników Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW):

- w czerwcu 2009 r. – w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w ramach kursu podstawowego prowadzonego dla funkcjonariuszy ABW,

- 07 października 2009 r. – tematyka: legalizacja pieniędzy pochodzących z przestępstwa z punktu widzenia GIIF – zasady, metody i formy oraz zakres wymiany informacji między ABW a GIIF, w ujęciu operacyjnym i śledczym,
- 09 grudnia 2009 r. – tematyka: jw.

4.5. Współpraca z Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego

W 2009 r. GIIF otrzymał z Centralnego Biura Antykorupcyjnego 10 wniosków, dotyczących 54 podmiotów. Ponadto otrzymano 4 informacje przekazane na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy, które obejmowały 7 podmiotów.

4.6. Współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych

W 2009 r. GIIF intensywnie współpracował z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (KCIK). Poza przekazanymi z urzędu informacjami kryminalnymi (liczba rejestracji – 799), dokonano sprawdzeń w systemie informatycznym Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w zakresie 1541 podmiotów. Spośród nich 203 wskazano jako te, które wystąpiły w prowadzonych postępowaniach analitycznych.

Do KCIK skierowano natomiast 2340 zapytań o informacje, w tym 1878 wystąpień do podmiotów zobowiązanych o uzupełnienie informacji kryminalnych (w szczególności organy policji).

Tabela zawierająca dane, dotyczące współpracy GIIF-KCIK w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Zapytania od GIIF do KCIK	1189	2256	3486	2340
Rejestracja podmiotów przez GIIF w KCIK	660	618	617	799
Zapytania od KCIK do GIIF	1179 w tym 83 pozytywne	1767 w tym 103 pozytywne	1326 w tym 103 pozytywne	1541 w tym 203 pozytywne

4.7. Informacje dodatkowe dotyczące współpracy

W roku 2009 GIIF aktywnie angażował się w działania, mające na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia. Dwóch przedstawicieli Departamentu Informacji Finansowej uczestniczyło aktywnie w posiedzeniach Międzyresortowego Zespołu do spraw zapobiegania nielegalnemu rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia i implementacji „Inicjatywy Krakowskiej” – Proliferation Security Initiative (PSI), organizowanego pod przewodnictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Należy podkreślić, że w obecnym stanie prawnym GIIF może podejmować bezpośrednie działania w powyższym zakresie jedynie w sytuacjach, gdy działania podmiotów zajmujących się proliferacją lub jej finansowaniem wiązać się będą z podejrzeniem popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W takich przypadkach GIIF

może wykorzystywać swoje ustawowe uprawnienia, m.in. wstrzymując transakcje czy dokonując blokady rachunków.

GIIF może również podejmować odpowiednie działania we współpracy z konkretnymi organami zajmującymi się bezpieczeństwem państwa, na ich pisemny i uzasadniony wniosek, w trybie i na zasadach określonych w art. 32 i 33 ustawy.

W 2009 r. GIIF skorzystał ze swoich uprawnień i przekazał do właściwej służby ochrony państwa – z własnej inicjatywy na podstawie art. 33 ust.3 ustawy – trzy powiadomienia dotyczące transakcji z udziałem podmiotów zaangażowanych w proliferację. Udzielił również odpowiedzi na jeden wniosek o udostępnienie informacji, obejmujący tematykę proliferacji.

W dniu 18 grudnia 2007 r. weszła w życie decyzja Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem. Przedstawiciele GIIF uczestniczyli w 2009 r. w wypracowaniu porozumienia pomiędzy resortami w zakresie współdziałania, mającego na celu wypełnianie zadań, dotyczących wykrywania i identyfikacji nielegalnie uzyskanych korzyści. Porozumienie pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministrem Finansów i Ministrem Sprawiedliwości w sprawie współpracy w wykrywaniu i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem w zakresie zadań Krajowego Biura ds. Odzyskiwania Mienia zostało ostatecznie zawarte w dniu 15 września 2009 r.

Ponadto przedstawiciel Departamentu uczestniczył w pracach zespołu ds. szkoleń i Elektronicznego Systemu Odzyskiwania Mienia (ESOM). Należy zaznaczyć, że głównym zadaniem zespołu zaplanowanym w 2009 r. było wspieranie wdrożenia do użytku we właściwych jednostkach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Finansów programu ESOM w zakresie jego aktywacji, aktualizacji, użytkowania oraz ewaluacji.

Dodatkowo, w 2009 r. intensywnie współpracowano z Biurem Kryminalnym KGP Wydziałem ds. Odzyskiwania Mienia w zakresie wymiany informacji oraz w zakresie szkoleń prowadzonych dla funkcjonariuszy policji, dotyczących zabezpieczania środków majątkowych pochodzących z przestępstw.

W roku 2009, GIIF był włączony również w działania przeglądowe Polski w ramach prac Grupy Roboczej OECD do spraw Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych oraz działania związane z implementacją sformułowanych przez Grupę Roboczą rekomendacji. W związku z nimi GIIF podejmował kroki w celu poprawy przepływu informacji z instytucjami obowiązany i jednostkami współpracującymi w celu zwiększenia efektywności współpracy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, co pośrednio może przełożyć się także na jakość zwalczania korupcji, która jest jednym z przestępstw bazowych dla prania pieniędzy. Znowelizowane przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu dały podstawę prawną do przekazywania do ww. podmiotów informacji zwrotnej o sposobie wykorzystania przez GIIF otrzymywanych od nich informacji o transakcjach lub innych działaniach mogących mieć związek z przestępstwami określonymi w art. 299 i 165a *Kodeksu karnego*.

4.8. Działalność szkoleniowa

4.8.1. Kurs e-learningowy

W 2009 r. GIIF udostępnił nieodpłatnie kurs e-learningowy pt. „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu”. Celem kursu jest przybliżenie pracownikom instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących tematyki przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie obowiązujących przepisów.

Forma e-learningowa kursu oznacza, że jest on dostępny za pośrednictwem Internetu, zarówno w zakresie zgłoszenia udziału w kursie, korzystania z jego zasobów, uczestniczenia w teście weryfikującym wiedzę, jak i uzyskania zaświadczenia o ukończeniu kursu. Szczegóły określające zasady uczestnictwa w kursie dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (zakładki: Bezpieczeństwo finansowe → Walka z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu → Komunikaty). Kurs udostępniony został nieodpłatnie.

W 2009 r. wydanych zostało dla instytucji obowiązanych 9.050 zaświadczeń, dla jednostek współpracujących 1.126 zaświadczeń, dla tzw. innych podmiotów nie będących instytucją obowiązaną i jednostką współpracującą (np. studentów) – 292 zaświadczeń.

Przewidywany okres dostępności kursu: do końca I kwartału 2012 roku.

4.8.2. Poradnik dla instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących

W 2009 r. została wydana kolejna, trzecia edycja poradnika „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”, przeznaczonego do użytku służbowego dla instytucji obowiązanych oraz jednostek współpracujących.

Głównymi powodami wydania kolejnej edycji poradnika były nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także fakt, że od czasu publikacji poprzedniego wydania poradnika poszerzyła się wiedza z zakresu zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Poza odniesieniem się do zmian w przepisach prawa, dodano zupełnie nową część dotyczącą obszarów ryzyka, poprawiono i uzupełniono dotychczasowe rozdziały opisujące metody prania pieniędzy, a także więcej miejsca poświęcono przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu. Zamieszczono także odrębny rozdział poświęcony szczególnym środkom ograniczającym.

W grudniu 2009 r. rozpoczęto dystrybucję poradnika do instytucji obowiązanych i jednostek współpracujących zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej – na płytach CD (w tej formie po raz pierwszy od czasu pierwszego wydania). Z wersji elektronicznej wyłączono część podręcznika zawierającą wrażliwe, szczegółowe informacje dotyczące zidentyfikowanych metod prania pieniędzy.

4.8.3. Inne szkolenia

Należy podkreślić, że przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej uczestniczyli jako wykładowcy w konferencjach lub szkoleniach zorganizowanych w 2009 r. na zaproszenie podmiotów, w tym także instytucji obowiązanych:

- w szkoleniu zorganizowanym przez Krajową Radę Notarialną dla przedstawicieli Okręgowych Rad Notarialnych w dniach 03-04 września 2009 r. w Zakopanem,
- w Konferencji organizowanej przez Związek Banków Polskich w dniach 23-24 września 2009 r. w Zakrzewiu,

- w II edycji konferencji Banking Management Forum zorganizowanej w dniach 01-02 października w Warszawie,
- w szkoleniu dla notariuszy wizytatorów z Regionalnych Rad Notarialnych w dniu 19 października 2009 r. w Warszawie.

Przedstawiciele Departamentu uczestniczyli również w szkoleniu zorganizowanym przez BRE Bank SA dla pracowników grupy kapitałowej BRE Banku SA oraz innych banków z terenu kraju zorganizowanym w październiku 2009 r. w Warszawie.

Podstawowym tematem większości wystąpień przedstawicieli Departamentu podczas tych konferencji i szkoleń była nowelizacja przepisów *ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*.

5. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

5.1. Współpraca z Komisją Europejską

Współpraca z Komisją Europejską realizowana jest przede wszystkim w dwóch obszarach: poprzez udział w pracach Komitetu ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (zwanego też Komitetem Prewencyjnym) oraz poprzez uczestnictwo w spotkaniach Platformy EU – FIU.

W ramach prac w Komitecie Prewencyjnym przedstawiciele GIIF brali udział w posiedzeniach, spotkaniach i warsztatach poświęconych m. in.:

- zagadnieniom związanym z problemami dotyczącymi stosowania w praktyce przepisów *Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu* (tzw. III Dyrektywa),
- dyskusji nad wspólnym podejściem państw Unii Europejskiej wobec Iranu, z uwzględnieniem propozycji działań sanacyjnych,
- kwestiom dotyczącym uwzględnienia w przepisach krajowych państw UE przestępstw podatkowych, jako przestępstw bazowych dla prania pieniędzy,
- sprawom praktycznego podejścia ewaluatorów w zakresie stosowania IX specjalnego zalecenia FATF (dot. przewozu gotówki lub innych płynnych wartości majątkowych przez granicę) wobec państw UE,
- dyskusji nad przeglądem państw w ramach działań Grupy ds. Przeglądu Współpracy Międzynarodowej (ang. International Co-operation Review Group – ICRG), która na forum FATF prowadzi prace zmierzające do identyfikacji jurysdykcji, które w wyniku słabości swoich systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu nie zapewniają bezpieczeństwa międzynarodowego systemu finansowego w zakresie współpracy międzynarodowej w omawianym obszarze.

Spotkania Platformy EU – FIU poświęcone były realizacji wspólnych projektów jednostek analityki finansowej państw członkowskich Unii Europejskiej, funkcjonowaniu współpracy operacyjnej jednostek w ramach FIU.NET, opracowaniu analiz problemów współpracy operacyjnej i strategicznej jednostek analityki finansowej w ramach UE, a także wstępnym pracom w zakresie modyfikacji norm wymiany informacji i współpracy tych jednostek.

Przedstawiciele GIIF kontynuowali współpracę w ramach Platformy nad projektem poświęconym zasadom kooperacji międzynarodowej jednostek analityki finansowej. Jego podstawowym celem jest usprawnienie współpracy operacyjnej pomiędzy FIU państw członkowskich Unii Europejskiej.

5.2. Komitet MONEYVAL

W 2009 r. przedstawiciele GIIF wraz z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) uczestniczyli w posiedzeniach MONEYVAL, angażując się w bieżące prace Komitetu. Wspólnie z innymi delegacjami narodowymi pracowali nad przygotowaniem zasad IV rundy ewaluacji systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu dokonywanych przez MONEYVAL, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Grupę Specjalną do Spraw Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) oraz Bank Światowy.

W trakcie posiedzeń przyjęto terminarz dalszych działań MONEYVAL, w ramach którego na rok 2010 zaplanowana została prezentacja przez Polskę drugiego raportu postępu (*Progress report*).

W ramach prac Komitetu w roku 2009 r. Polska była tzw. krajem raportującym podczas dyskusji nad drugim raportem postępu Słowacji. Zadaniem polskiej delegacji było przedstawienie osiągnięć, jak też i braków w słowackim systemie walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, obejmujących okres pomiędzy pierwszym i drugim raportem postępu.

W związku z zaangażowaniem na forum MONEYVAL w prace Grupy ds. Typologii przedstawiciele GIIF uczestniczyli w spotkaniu typologicznym MONEYVAL, które odbyło się w listopadzie 2009 r. na Cyprze, włączając się w prace grup zadaniowych ds. typologii ubezpieczeń i hazardu.

Ponadto dwoje przedstawicieli GIIF i KNF ukończyło organizowane przez MONEYVAL specjalne szkolenie dla ewaluatorów w ramach 3. Rundy Ewaluacyjnej, uzyskując tym samym prawo do udziału w ewaluacjach innych państw.

5.3. Współpraca na forum organizacji międzynarodowych

5.3.1. Grupa Egmont

Polska jednostka analityki finansowej (PJAF) uczestniczyła w pracach Grupy EGMONT, m.in. poprzez opracowanie swoich wkładów do licznych kwestionariuszy typologicznych, przygotowanych w ramach grup roboczych: operacyjnej i szkoleniowej. Przedstawiciele GIIF opracowali na potrzeby Grupy EGMONT informację poświęconą działalności polskiej jednostki analityki finansowej, jak też zgłosili swój akces do prac nad biblioteką Grupy EGMONT, zawierającą praktyczne przykłady działań związanych z walką z praniem pieniędzy, przepisy krajowe członków Grupy oraz inne dokumenty, przydatne w pracy FIU.

Dzięki udziałowi w pracach Grupy EGMONT, GIIF ma możliwość ściślejszej współpracy z jednostkami z całego świata, działającymi w obszarze przeciwdziałania i zwalczania przestępczości finansowej.

5.3.2. Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF)

Dzięki stowarzyszonemu członkostwu MONEYVAL w FATF, w ubiegłym roku przedstawiciel GIIF miał dwukrotnie możliwość uczestniczenia w pracach i posiedzeniach FATF, zaznaczając tym samym zainteresowanie naszego państwa dyskusjami, toczącymi się na forum tej organizacji, której mandat obejmuje kreowanie najnowszych standardów w zakresie zwalczania procederu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

Ponadto, przedstawiciele GIIF byli zaangażowani w opracowanie polskiego stanowiska prezentowanego w związku z przeglądem państw, w ramach Międzynarodowej Grupy ds. Przeglądu FATF (tzw. ICRG). Przedstawiciel GIIF, uczestnicząc w składzie delegacji MONEYVAL, brał udział w posiedzeniu Europejskiej i Azjatyckiej Grupy ds. Przeglądu (*Podgrupy w ramach ICRG*), prezentując polskie stanowisko w zakresie realizacji rekomendacji FATF.

5.3.3. Grupa Euroazjatycka ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy (EAG)

Przedstawiciel GIIF uczestniczył, jako obserwator, w pracach Grupy Euroazjatyckiej ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy. Od lutego 2005 r. Grupa posiada status obserwatora przy FATF i działa na podobnych zasadach jak MONEYVAL (tzw. FATF-Style Regional Body – FSRB).

Uczestnictwo w Grupie jest przejawem zainteresowania PJAF pracami w ramach różnych FSRB. Ponadto dzięki udziałowi w pracach EAG wzmacniane są kontakty z innymi państwami członkowskimi tej organizacji.

Przedstawiciele GIIF brali aktywny udział w pracach grup roboczych (Grupy ds. Pomocy Technicznej i Grupy Typologicznej) poprzez zaangażowanie w opracowywanie kwestionariuszy typologicznych oraz uczestnicząc w spotkaniu plenarnym Grupy, które odbyło się w Sanki Petersburgu w Rosji.

W 2009 r. kontynuowano realizację tzw. pomocy technicznej dla krajów członkowskich Grupy, w tym przede wszystkim pomoc ekspercką w obszarze narzędzi informatycznych oraz modelowania danych dla Jednostki Analityki Finansowej Kirgizji, a także goszcząc w Polsce delegację Rosyjskiej Jednostki Analityki Finansowej.

5.4. Wzmocnienie pozycji GIIF w regionie

W pierwszym półroczu 2009 r. kontynuowano realizację „Projektu o współpracy pomiędzy Ministerstwem Finansów RP i Departamentem Skarbu USA”, podpisanego w dniu 20 grudnia 2006 r. Zrealizowano kolejne działania projektowe, w tym zorganizowano seminarium dla polskich organów administracji celnej i straży granicznej, prowadzone przez specjalistów z Departamentu ds. Emigracji i Ceł USA.

Ministerstwo Finansów Rzeczypospolitej Polskiej wraz z Departamentem Skarbu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zorganizowało III Regionalną Konferencję Jednostek Analityki Finansowej, która odbyła się w Warszawie w dniach 22-23 czerwca 2009 r. Konferencja była kontynuacją działań zrealizowanych przez GIIF wraz z Departamentem Skarbu USA w 2007 r. (I Regionalna Konferencja Jednostek Analityki Finansowej w Dębem pod Warszawą) oraz w 2008 r. (II Regionalna Konferencja Jednostek Analityki Finansowej w

Miedzeszynie). Jednocześnie było to spotkanie zamykające ponaddwuletni polsko-amerykański projekt.

Tematem Konferencji były zagadnienia interpretacji oraz implementacji założeń VII i IX specjalnych zaleceń FATF, dotyczących odpowiednio przekazów pieniężnych oraz przewozu gotówki przez granicę.

W Konferencji uczestniczyło ok. 50 osób, w tym przedstawiciele jednostek analityki finansowej z Czarnogóry, Estonii, Litwy, Łotwy, Rosji, Rumunii i Serbii oraz przedstawiciele międzynarodowych instytucji zaangażowanych w kwestie wdrożenia założeń specjalnego zalecenia VII i specjalnego zalecenia IX, m.in.: Komisji Europejskiej, Rady Europy, FRONTEX-u, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, jak również reprezentanci Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Departamentu ds. Emigracji i Ceł USA. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele polskich organów i instytucji zaangażowanych w problematykę zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

5.5. Współpraca dwustronna

5.5.1. Wymiana informacji z zagranicznymi FIUs

W 2009 r. GIIF otrzymał 96 wniosków od zagranicznych jednostek analityki finansowej z prośbą o udzielenie informacji dotyczących 507 podmiotów. W porównaniu z 2008 r. odnotowano o jeden wniosek więcej, jednak liczba podmiotów we wnioskach była prawie dwukrotnie wyższa.

Najwięcej wniosków otrzymano od jednostek z następujących państw:

- Ukrainy – 16 wniosków;
- Belgii – 9 wniosków;
- Luksemburga – 6 wniosków;
- Francji – 6 wniosków;
- Wielkiej Brytanii – 5 wniosków;
- Finlandii – 5 wniosków.

Do zagranicznych jednostek skierowano natomiast 143 zapytania, czyli tyle samo ile w 2008 r., a dotyczyły one łącznie 393 podmiotów.

Najwięcej zapytań skierowano do jednostek z następujących państw:

- Niemiec – 22 zapytań;
- USA – 12 zapytań;
- Wielkiej Brytanii – 10 zapytań;
- Cypru – 10 zapytań;

W wymianie informacji korzystano przede wszystkim z bezpiecznej poczty elektronicznej przekazywanej za pośrednictwem Egmont Secure Web – platformy, do której dostęp mają zagraniczne jednostki z całego świata, oraz za pośrednictwem FIU.NET – sieci łączącej jednostki z państw Unii Europejskiej. Z uwagi na korzystanie z elektronicznych dróg wymiany informacji średni czas udzielenia odpowiedzi na wysłane zapytania wynosi ok. 3 tygodni, a w przypadku zapytań pilnych (związanych zwłaszcza z zawiadomieniami o transakcjach podejrzanych przesyłanych w trybie art. 16 ust. 1 ustawy) termin pozyskiwania odpowiedzi nie przekraczał z reguły 2-3 dni.

Informacje otrzymane od zagranicznych jednostek analityki finansowej niejednokrotnie stanowią podstawę do sformułowania przez GIIF zawiadomienia do prokuratury.

Jako przykład skutecznej współpracy z jednostkami zagranicznymi wskazać można informacje o aresztowaniu przez policję jednego z europejskich krajów obywatela polskiego, w związku z podejrzeniem przemytu i handlu narkotykami na dużą skalę. Analiza transakcji zrealizowanych przez osoby związane z zatrzymanym pozwoliła na ustalenie, że korzyści pochodzące z tej przestępczej działalności były inwestowane także w Polsce. W rezultacie podjętych działań GIIF dokonał blokady rachunków na kwotę kilkuset tysięcy złotych.

Kilkaset tysięcy euro zostało także zablokowane na rachunkach spółek z siedzibami w jednym z krajów bałtyckich, które – za pośrednictwem rachunków otwartych w polskich bankach – prały pieniądze pochodzące z wyłudzeń podatku VAT, dokonanych za granicą. Na podstawie otrzymanych informacji ustalono, że te spółki oraz część zleceńodawców przelewów została wykreślona z rejestru podatników VAT i pozostawała w zainteresowaniu zagranicznych organów ścigania oraz podatkowych w związku z podejrzeniem dokonywania oszustw podatkowych. Otrzymane środki były przez podstawione osoby wypłacane w gotówce na terytorium Polski bądź transferowane za granicę, w tym na rzecz podmiotów oferujących usługi w zakresie wymiany walut i płatności pieniężnych.

5.5.2. Porozumienia o współpracy

Podstawą współpracy GIIF z zagranicznymi jednostkami analityki finansowej są dwustronne porozumienia o współpracy (tzw. memoranda of understanding), *Decyzja Rady UE nr 2000/642/JHA z dnia 17 października 2000r w sprawie zasad współpracy pomiędzy jednostkami analityki finansowej państw członkowskich w odniesieniu do wymiany informacji* oraz Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, z dnia 16 maja 2005 r. (CETS 198).

Głównymi przesłankami ww. kooperacji wynikającymi z powyższych dokumentów są:

- zasada wzajemności,
- wykorzystanie informacji do celów analitycznych na poziomie jednostki analityki finansowej,
- uzasadnienie zapytania nawiązujące do podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
- przekazywanie posiadanych informacji bądź dokumentów stronie trzeciej lub ich użycie w innych celach niż wskazanych powyżej tylko za pisemną zgodą jednostki analityki finansowej, od której je otrzymano,
- jednostka analityki finansowej nie jest zobowiązana do udzielenia informacji, jeśli w sprawie wszczęto postępowanie sądowe.

Zakres otrzymywanych i udostępnianych informacji, zwłaszcza informacji dodatkowych, jest uzależniony każdorazowo od zakresu zapytania i zgodności z podstawowymi zasadami prawa krajowego.

W roku 2009 GIIF zawarł porozumienia o współpracy w zakresie wymiany informacji dotyczących zwalczania procederu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu z jednostkami analityki finansowej Armenii, Wspólnoty Bahama, Mołdowy, Norwegii, San Marino i Wyspy Man. W ten sposób liczba jednostek analityki finansowej, z którymi GIIF na podstawie porozumień dwustronnych wymienia informacje związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu wzrosła do 50.

5.6. Inne kwestie

5.6.1. Projekt bliźniaczy dla rumuńskiej jednostki analityki finansowej

Polska Jednostka Analityki Finansowej została wybrana przez Rumunię i Komisję Europejską jako wykonawca projektu bliźniaczego nr RO/2007-IB/JH/05 „*Zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu*” dla rumuńskiej jednostki analityki finansowej. Projekt ten będzie realizowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach tzw. *Transition Facility*.

Jego celem jest wzmocnienie administracji rumuńskiej oraz tamtejszych instytucji obowiązanych w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, poprzez pomoc w opracowaniu strategii narodowej oraz odpowiednich programów szkoleń w tej dziedzinie dla wszystkich zaangażowanych podmiotów.

W grudniu 2009 r., po długotrwałym okresie negocjacji, spowodowanym, m.in. zmianą fiszy projektowej przez beneficjenta rumuńskiego, podpisana została umowa umożliwiająca stronom realizację projektu bliźniaczego. Od stycznia 2010 r. rozpoczął w Rumunii misję w charakterze doradcy długoterminowego przedstawiciel GIIF, jak też rozpoczęły się poszczególne zaplanowane aktywności.

5.6.2. Uczestnictwo w procesie negocjacyjnym pomiędzy Polską a USA

Przedstawiciele GIIF od grudnia 2008 r. do listopada 2009 r. byli członkami grupy roboczej powołanej do negocjacji z USA rządowej umowy wykonawczej do umowy NATO-SOFA w zakresie organizacji i działania zaplecza finansowego bazy amerykańskich sił zbrojnych w Polsce.

Negocjacje obejmowały działalność instytucji finansowych, takich jak: *Community Bank*, *Credit Union* oraz kantory wymiany walut, które mogą być założone przez władze amerykańskie na polskim terytorium, by obsługiwać finanse bazy, żołnierzy, ich rodzin, personelu cywilnego, wykonawców i pracowników wykonawców kontraktowych. Osiągnięto porozumienie, by instytucje finansowe bazy były nadzorowane przez odpowiednie władze USA i władze RP nie ponosiły odpowiedzialności za ich działalność, a procedury dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ich zwalczania, jakim będą podlegać, określiło szczegółowo dodatkowe porozumienie wykonawcze. Podstawą tego porozumienia jest odpowiedni przepis wynegocjowanej umowy.

Wśród negocjowanych zagadnień znalazły się również sprawy przewozu przez ww. podmioty pieniędzy przez polską granicę. Efektem negocjacji było zagwarantowanie swobody wwozu i wywozu gotówki przez granice Polski przy zachowaniu wymogów kontrolnych, takich, jakie ciążą na wszystkich osobach przekraczających granice Polski. Jednocześnie strony podjęły zobowiązanie, by wspólnie zapobiegać nadużyciu praw przyznanych na podstawie umowy, zabezpieczyć system wymiany walutowej RP, a także reżim zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w zakresie umowy.

5.6.3. Pomoc techniczna dla państw trzecich

W 2009 r. GIIF gościł delegacje zagraniczne jednostek analityki finansowej z Algierii, Macedonii i Rosji. Celem tych wizyt było kompleksowe przedstawienie polskiego systemu walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu oraz doświadczeń w tym zakresie.

W ramach wizyt goście z Algierii i Rosji zapoznali się z działalnością polskich instytucji i służb zaangażowanych w zwalczanie prania pieniędzy i finansowanie terroryzmu: Departamentu Informacji Finansowej, Prokuratury, Komisji Nadzoru Finansowego, Policji, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Centrum Antyterrorystycznego w ABW. Natomiast przedstawiciele Macedonii mieli okazję zaznajomić się z polskimi doświadczeniami w zakresie wykorzystywania narzędzi informatycznych do specjalistycznych analiz finansowych.

6. DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA

6.1. Nowelizacja ustawy

W roku 2009 r. kontynuowane były prace legislacyjne nad projektem *Ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych innych ustaw*. W toku prac parlamentarnych GIIF brał udział w licznych posiedzeniach komisji sejmowych i senackich. Ostatecznie ustawa została przyjęta w dniu 25 czerwca 2009 r. i weszła w życie w dniu 22 października 2009 r.

Celem nowelizacji było przede wszystkim dostosowanie przepisów ustawy do regulacji wspólnotowych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a w szczególności *Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu* (Dz. Urz. UE. L 309 z 25.11.2005 r., ze zm.) oraz *Dyrektywy Komisji 2006/70/WE ustanawiającej środki wykonawcze do dyrektywy 2005/60/WE w odniesieniu do definicji osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, jak również w odniesieniu do technicznych kryteriów stosowania uproszczonych zasad należytej staranności wobec klienta oraz wyłączenia z uwagi na działalność finansową prowadzoną w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie* (Dz. Urz. U E. L 214/29 z 4 sierpnia 2006 r.), jak również uregulowania przepisów w zakresie stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie GIIF podjął działania legislacyjne mające na celu przygotowanie rozporządzeń, których wydanie zostało przewidziane przepisami znowelizowanej ustawy. W dniu 20 października 2009 r. zostało wydane *rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie listy państw równoważnych* (Dz. U. Nr 176, poz. 1364). Ponadto rozpoczęto proces uzgodnieniowy dotyczący *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie formy i trybu przekazywania przez organy Straży Granicznej oraz organy celne informacji Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej* oraz rozpoczęto opracowywanie nowelizacji *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu*

jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej.

6.2. Inne działania legislacyjne

Podobnie jak w roku ubiegłym, GIIF czynnie uczestniczył w procesach legislacyjnych dotyczących zmian innych aktów prawnych, zwłaszcza w sytuacjach, gdy projektowane zmiany mogły mieć wpływ na realizację walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Przykładem takich aktów prawnych jest projekt ustawy o usługach płatniczych oraz projekt ustawy o dowodach osobistych.

6.3. Warszawska Konwencja Rady Europy

W związku z wejściem w życie w dniu 1 maja 2008 r. w Polsce i pięciu innych krajach (Albania, Bośnia i Hercegowina, Malta, Mołdowa oraz Rumunia) *Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.* GIIF czynnie włączył się w zainicjowane w 2009 r. prace Grupy Roboczej Konferencji Stron Konwencji, mającej na celu przygotowanie kwestionariusza, który pozwoliłby na ocenę wdrażania przepisów *Konwencji* w państwach które ją ratyfikowały. *Konwencja* reguluje problematykę zwalczania zjawiska prania pieniędzy oraz pozbawiania przestępców przychodów z prowadzonego przez nich procederu. Postanowienia *Konwencji* pozwalają również na efektywne zwalczanie finansowania terroryzmu.